

Міністерство освіти і науки України

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра документальних комунікацій та менеджменту

65 - 443

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання
з дисципліни «Стандартизація та оцінка відповідності»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальностями «Менеджмент», «Маркетинг»,
«Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форм навчання**

Методичні рекомендації до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з дисципліни «Стандартизація та оцінка відповідності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальностями «Менеджмент», «Маркетинг», «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання. № 65 - 443 (Машта Н.О., Рівне: РДГУ, 2025. 20 с.).

Укладач:

Машта Н.О., к.т.н., доцент кафедри менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри документальних комунікацій та менеджменту.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри менеджменту, доцент, доктор економічних наук Микитин Т.М.

Рецензенти:

Шарчук Т.В., канд. економ. наук, директор ТОВ «Вертекс», м. Рівне

Микитин Т.М., професор кафедри документальних комунікацій та менеджменту РДГУ, доктор економічних наук

Зміст

ВСТУП.....	4
1 Мета і завдання дисципліни	4
2 Зміст та завдання на індивідуальне навчально-дослідне завдання	5
2.1 Мета виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.....	5
2.2 Загальні вимоги до індивідуального навчально-дослідного завдання	5
2.3 Завдання до виконання ІНДЗ	6
2.4 Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання	7
3 Список рекомендованої літератури.....	8
Додаток А. Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального навчально-дослідного завдання.....	10
Додаток Б. Перелік тем для теоретичного дослідження (завдання 1).....	11
Додаток В. Зразок оформлення відповіді на завдання 2 (кресворд з теми "Нормативні документи")	13
Додаток Г. Перелік товарів та послуг, для яких необхідно підібрати стандарти (завдання 3)	14
Додаток Д. Зразок оформлення відповіді на завдання 3 (підбір нормативних документів)	16
Додаток Е. Визначення контрольної цифри за штриховим кодом EAN-13 (завдання 4).....	17
Додаток Є. Визначення країни-походження товару за штриховим кодом EAN-13 (завдання 4)	18
Додаток Ж. Зразок оформлення відповіді на завдання 5 (розшифрування інформаційних товарних знаків)	20

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку міжнародної торгівлі та суміжних сфер діяльності успіх окремих підприємств і галузей економіки на внутрішньому та зовнішньому ринках значною мірою залежить від відповідності їхньої продукції або послуг встановленим стандартам. Для забезпечення цього процесу створено тисячі нормативних документів, що регулюють технічні аспекти виробництва та обігу товарів і послуг. Відсутність знань або недостатнє розуміння важливості цих стандартів може призвести до непорозумінь, труднощів та значних економічних втрат як для виробників, так і для споживачів.

Опанування знань, умінь і навичок у сфері стандартизації та оцінки відповідності має важливе значення для підготовки бакалаврів з менеджменту, маркетингу, публічного управління та адміністрування. Ця дисципліна допомагає студентам засвоїти термінологію у сфері стандартизації, навчитися працювати з національними класифікаторами, каталогами нормативних документів і стандартами, а також ознайомитися з основами технічного регулювання та оцінки відповідності.

Запропоновані методичні рекомендації містять вимоги до індивідуального навчально-дослідного завдання, рекомендації щодо його виконання із прикладами оформлення відповідей. Також наводиться список рекомендованої літератури, яка стане в пригоді під час виконання індивідуальної роботи.

1 Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Стандартизація та оцінка відповідності» є сформулювати у здобувачів вищої освіти цілісну систему знань у галузі стандартизації та оцінки відповідності, що дасть змогу вирішувати їм спеціалізовані складні завдання і практичні проблеми, що пов'язані зі специфікою роботи у сфері менеджменту (або маркетингу, або публічного управління та адміністрування).

Основними завданнями дисципліни є:

- пояснити суть та зміст дисципліни «Стандартизація та оцінка відповідності»;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з державною політикою у галузі стандартизації та оцінки відповідності;
- пояснити основні терміни, визначення і поняття, що використовуються у галузі стандартизації і оцінки відповідності;
- встановити основні об'єкти стандартизації та їх характерні особливості;
- познайомити із суб'єктами стандартизації та оцінки відповідності, їх обов'язками та правами;
- охарактеризувати основні види нормативних документів та встановити їх роль у менеджменті/маркетингу/публічному управлінні та адмініструванні;

- вивчити особливості застосування штрихової системи кодування інформації, в т.ч. у менеджменті/маркетингу/публічному управлінні та адмініструванні;
- ознайомитись із основними поняттями технічного регулювання в Україні та ЄС;
- вивчити порядок проведення оцінки відповідності в Україні;
- охарактеризувати сертифікацію як одну із форм оцінки відповідності;
- вивчити особливості діяльності національних, регіональних і міжнародних організацій зі стандартизації та оцінки відповідності;
- сформулювати у майбутніх фахівців вміння і навички вирішення практичних ситуацій, пов'язаних із застосуванням стандартів та проведенням оцінки відповідності.

2 Зміст та завдання на індивідуальне навчально-дослідне завдання

2.1 Мета виконання індивідуального навчально-дослідного завдання

Основна мета виконання індивідуального навчально-дослідного завдання – узагальнити, систематизувати і поглибити знання здобувачів вищої освіти, одержаних під час вивчення дисципліни "Стандартизація та оцінка відповідності".

У процесі виконання індивідуального навчально-дослідного завдання здобувачі вищої освіти знайомляться з державною політикою у галузі стандартизації і оцінки відповідності; з основними термінами, визначеннями і поняттями; з об'єктами і суб'єктами стандартизації; з категоріями та видами нормативних документів; з особливостями застосування штрихового кодування в Україні; з порядком проведення оцінки відповідності; з особливостями добровільної системи сертифікації продукції та послуг УкрСЕПРО; з міжнародним та регіональним досвідом стандартизації та оцінки відповідності.

Крім цього, здобувачі вищої освіти повинні отримати навички користування чинними законодавчими документами зі стандартизації та оцінки відповідності; використання класифікатора видів економічної діяльності України та класифікатора нормативних документів; застосування національних стандартів та технічних регламентів; розшифрування інформаційних товарних знаків та розрахунку контрольної цифри штрихового коду; використання сертифікатів відповідності та декларацій про відповідність.

2.2 Загальні вимоги до індивідуального навчально-дослідного завдання

До індивідуального навчально-дослідного завдання здобувача вищої освіти висуваються наступні вимоги:

1. Робота виконується здобувачем вищої освіти відповідно до варіанту, який визначається порядковим номером здобувача вищої освіти у загальному списку академічної групи.

2. Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на стандартних аркушах паперу формату А4. Текст друкується шрифтом Times New Roman № 14; сторінки нумеруються. На кожній сторінці залишаються поля: верхнє, нижнє та праве – 15 мм, лівє – 20 мм. Зразок оформлення титульної сторінки наведений у додатку А.
3. Робота повинна завершуватись списком використаної літератури та адресами інтернет-джерел.

2.3 Завдання до виконання ІНДЗ

Перелік питань до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання та рекомендації щодо їх виконання наведені нижче.

Завдання 1. Провести теоретичне дослідження з теми відповідно до Вашого номеру варіанту. Перелік тем наведено у додатку Б.

Обсяг теоретичного дослідження повинен складати 10 – 12 сторінок. Воно повинно містити зміст, вступ, основну частину, висновки та список використаної літератури. У вступі стисло розкривається актуальність теми, її значущість. Основна частина повинна складатися із 3 – 5 пунктів відповідно до обраної теми. Вона може супроводжуватися таблицями, рисунками, додатками. Висновки – це своєрідне узагальнення дослідження, стисле формулювання основної частини роботи.

Завдання 2. Скласти кросворд відповідно до теми, обраної Вами у завданні 1.

Кросворд повинен складатися не менше, як із 6 термінів, що характеризують досліджувану Вами тему. При складанні кросворду доцільно сформулювати повний перелік термінів, які були використані при написанні теоретичного дослідження, а потім вибрати основні. Зразок складеного кросворду з теми "Нормативні документи" наведено у додатку В.

Завдання 3. Здійснити підбір національних стандартів, які існують для запропонованої Вам послуги чи товару. Перелік товарів та послуг наведено у додатку Г.

Для виконання даного завдання потрібно використовувати каталог нормативних документів. Каталоги нормативних документів можна знайти у мережі Інтернет (перелік сайтів наведено у списку літератури). При підборі нормативних документів необхідно знайти стандарти, у яких висуваються вимоги до якості, транспортування, маркування і методів випробування товару чи послуги. Відповідь повинна містити індекси стандартів, їх номери, роки затвердження та повні назви стандартів. Зразок оформлення відповіді на завдання наведено у додатку Д.

Завдання 4. Визначити контрольну цифру штрихового коду, обраного Вами, а також ідентифікувати нумерувальну організацію (країну-

виробника в GS1) даного товару. Відповідну штрихкодovu позначку обов'язково прикласти до роботи.

Послідовність визначення контрольної цифри штрихкоду у системі EAN-13 наведено у додатку Е, перелік префіксів GS1 наведено у додатку Є.

Завдання 5. *Оберіть етикетку чи ярлик будь-якого товару. Розшифруйте усі нанесені інформаційні товарні знаки та віднесіть їх до певної групи (за класифікацією за проф. Ніколаєвої М.А.). Відповідну етикетку чи ярлик обов'язково прикласти до роботи.*

Аналіз інформаційних товарних знаків дозволяє визначити призначення даного товару, спосіб використання, зберігання, у якій системі цей товар був сертифікований чи не був сертифікований взагалі.

Зі значенням інформаційних знаків можна ознайомитися у мережі Інтернет (перелік сайтів у списку літератури) та відповідних підручниках. Кількість інформаційних знаків повинна бути не менше 6. Зразок виконання завдання наведено у додатку Ж.

2.4 Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання складається із п'яти завдань, кожне з яких оцінюється у 20 балів. Таким чином, максимальна кількість балів за виконання роботи складає 100.

Фактори, що впливають на оцінювання кожного із завдань, наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

Номер завдання	Фактори, що впливають на оцінювання завдань*
Завдання 1 – Теоретичне дослідження	Відповідність теми обраному варіанту
	Повнота висвітлення теми
	Обсяг теоретичного дослідження
	Наявність змісту, вступу, висновків та списку використаної літератури
	Грамотність написання
Завдання 2 – Кросворд	Відповідність темі теоретичного дослідження
	Кількість запитань
	Грамотність формулювання запитань
	Наявність правильних відповідей на запитання кросворду
Завдання 3 – Підбір стандартів	Відповідність стандартів на товар чи послугу обраному варіанту
	Повнота відповіді на завдання
	Наявність різних видів стандартів (технічних умов, стандартів, у яких висуваються вимоги до транспортування, маркування і методів випробування товару чи послуги тощо)
Завдання 4 – Штриховий код	Наявність алгоритму визначення контрольної цифри штрихового коду та країни походження товару
	Правильність визначення контрольної цифри штрихового коду та країни походження товару
	Наявність штрихкової позначки
Завдання 5 – Інформаційні товарні	Правильність розшифрування інформаційного товарного знаку
	Правильність віднесення знаку до певної групи (за класифікацією)

знаки	Ніколаєвої М.А.)
	Кількість інформаційних товарних знаків
	Наявність етикетки чи ярлика товару

3 Список рекомендованої літератури

Основна

1. Машта Н.О., Бенчук О.П., Бенчук Г.П., Акімова Л.М., Дейнега О.В. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: Навчальний посібник. Рівне: О.Зень, 2015. 394 с. URL: <http://repository.rshu.edu.ua/id/eprint/9995>
2. Закон України "Про стандартизацію" № 1315-VII від 05.06.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>
3. Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" № 124-VIII від 15.01.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>
4. Баль-Прилипка Л.В., Слободянюк Н.М., Поліщук Г.Є., Паска М.З., Бурак В.Є. Стандартизація, метрологія, сертифікація та управління якістю: підручник. К.: Компринт, 2017. 571 с. URL: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/22972>.
5. Вардакас Євангелос. Європейська система оцінки відповідності та акредитації: Навчальний посібник. К., 2010. 75 с. URL: http://www.standardacademy.org/wp-content/uploads/2017/04/ASSESSMENT-AND-ACCREDITATION_ukr.pdf
6. Коренець Ю. М. Стандартизація, сертифікація і метрологія [Текст]: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2023. 90 с. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/2757/1/2023_NP_Korenets_Standartyzatsiia%2C%20sertyfikatsiia%2C%20metrolohiia.pdf
7. Полікарпов І.С., Шумський О.В. Товарна інформація: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. 616 с.
8. Салавеліс А.Д., Павловський С.М. Стандартизація, метрологія та сертифікація. Київ: Олді+. 212 с.

Законодавчі документи

1. Закон України "Про акредитацію органів з оцінки відповідності" № 2407-III від 17.05.2001 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14#Text>
2. Закон України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" № 2735-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17#Text>
3. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення" № 4004-XII від 24.02.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
4. Закон України "Про захист прав споживачів" № 1023-XII від 12.05.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
5. Закон України "Про метрологію та метрологічну діяльність" № 1314-VII від 05.06.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18#Text>

6. Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» № 771/97-ВР від 23.12.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про департамент технічного регулювання» № 1361 від 02.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1361731-15#n7>
8. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження форми, опису знака відповідності технічним регламентам, правил та умов його нанесення» № 1184 від 30 грудня 2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1184-2015-%D0%BF#Text>
9. Угода СОТ "Про технічні бар'єри у торгівлі" від 15.04.1994 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_008#Text

Інформаційні Інтернет-ресурси

1. ДП «Укрметртестстандарт». URL: www.ukrcsm.kiev.ua
2. Міжнародна організація стандартизації ISO. URL: www.iso.org.
3. Науково-інформаційний центр "ЛЕОНОРМ". URL: www.leonorm.lviv.ua.
4. Національний класифікатор України НК 004:2020 «Український класифікатор нормативних документів», затверджений наказом Міністерства економіки України № 905 від 18.05.2020 (<http://uas.org.ua/ua/services/standartizatsiya/nk-004-2020-ukrayinskiy-klasifikator-normativnih-dokumentiv/>).
5. Національний орган стандартизації - Державне підприємство "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості (УкрНДНЦ)" URL <http://uas.org.ua/ua/>
6. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: www.twirpx.com/.
7. Офіційний каталог нормативних документів (<https://uas.gov.ua/standards-catalog/categories>)
8. Сайт Верховної ради України. URL: www.rada.com.ua.

Зразок оформлення титульної сторінки індивідуального навчально-дослідного завдання

Міністерство освіти і науки України

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики

Кафедра документальних комунікацій та менеджменту

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ
ЗАВДАННЯ**

з дисципліни

"Стандартизація та оцінка відповідності"

ВАРІАНТ 4

Виконав:

здобувач вищої освіти 1 курсу
першого (бакалаврського) рівня
спеціальності "Менеджмент"
групи М-1 денної форми навчання
Турченко Олександр Вікторович

Перевірив:

доцент кафедри документальних
комунікацій та менеджменту, к.т.н.
Машта Надія Олександрівна

Рівне - 2025

Перелік тем для теоретичного дослідження (завдання 1)**Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент»**

1. Перші елементи стандартизації
2. Структура, повноваження та діяльність Центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері стандартизації
3. Агрегування як метод стандартизації
4. Форми оцінки відповідності: випробування, декларування, сертифікація, інспектування.
5. Створення перших організацій зі стандартизації
6. Систематизація як метод стандартизації
7. Основоположні стандарти ДСТУ 1.1, 1.2, 1.5, 1.7, 1.8, 1.13, 1.14: завдання та функції
8. Діяльність національної організації зі стандартизації у ... (студент самостійно обирає країну)
9. Роль стандартизації у розвитку військової справи
10. Спрощення як метод стандартизації
11. Оцінка відповідності вимогам технічних регламентів: особливості здійснення в Україні
12. Стандартизація у сфері менеджменту інновацій
13. Стандартизація менеджменту якості послуг
14. Стандартизація систем менеджменту: минуле, сучасне, майбутнє
15. Законодавча та нормативна база стандартизації
16. Структура національної системи стандартизації України
17. Фінансове забезпечення національної системи стандартизації
18. Діяльність ISO
19. Участь України у міжнародних та регіональних організаціях зі стандартизації
20. Особливості використання технічних регламентів в Україні.

Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Маркетинг»

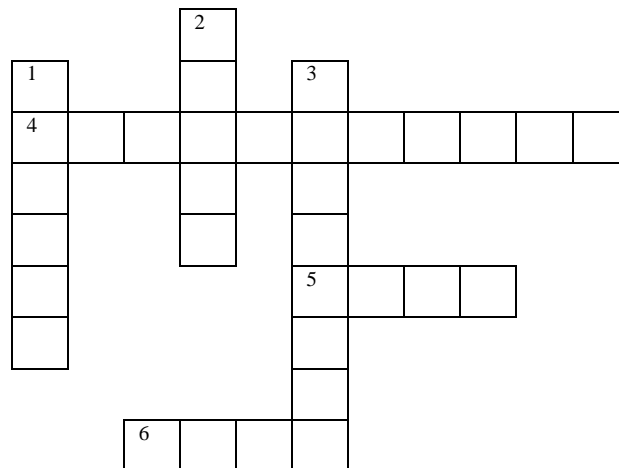
1. Приклади застосування стандартизації у період природного розвитку
2. Технічні комітети, діяльність яких пов'язана з розробкою стандартів на харчові продукти
3. Селекція як метод стандартизації
4. Добровільна оцінка відповідності: особливості здійснення в Україні
5. Міжнародна метрична конвенція 1875 року
6. Технічні комітети, діяльність яких пов'язана з розробкою стандартів на косметичні товари
7. Закон України «Про стандартизацію»: структура та основні положення
8. Особливості розробки технічних умов в Україні
9. Діяльність національної організації зі стандартизації у ... (студент самостійно обирає країну)

10. Технічні комітети, діяльність яких пов'язана з розробкою стандартів на іграшки
11. Діяльність підприємств, установ та організацій, що здійснюють стандартизацію на прикладі ТОВ «Леонорм»
12. Упорядкування як метод стандартизації
13. Стандартизація на рівні маркетингових досліджень
14. Стандартизація як стратегія маркетингу
15. Діяльність ІЕС.
16. Гармонізація стандартів.
17. Особливості розробки стандартів в Україні.
18. Діяльність ДжіЕс1 (GS1) Україна
19. Глобальний номер товарної позиції (Global Trade Item Number) GTIN
20. Особливості верифікації та зчитування штрихкодів позначок.

Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»

1. Одиниці вимірювання у Середньовіччі як приклад розвитку стандартизації
2. Структура, повноваження та діяльність Національного органу стандартизації
3. Типізація як метод стандартизації
4. Уніфікація як метод стандартизації
5. Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»: структура та основні положення
6. Технічні регламенти в Україні: структура та особливості застосування
7. Діяльність національної організації зі стандартизації у ... (студент самостійно обирає країну)
8. Держстандарт України: створення та основні досягнення
9. Принципи державної політики у сфері стандартизації
10. Кодекс сумлінної практики для розробки, прийняття й застосування стандартів: структура та основні положення
11. Оптимізація як метод стандартизації
12. Програма робіт з національної стандартизації: особливості та структура на поточний рік
13. Економічна ефективність стандартизації
14. Діяльність СЕН.
15. Технічне регулювання як механізм публічного управління ризиками у будівництві
16. Стандартизація соціальної сфери як запорука публічності управління
17. Електронні послуги та стандарти їх надання в системі публічного управління
18. Стандартизація фінансового контролю в системі державного управління
19. Стандартизація як метод підвищення якості медичних послуг
20. Стандартизація діяльності представницьких органів влади в Україні

**Зразок оформлення відповіді на завдання 2
(кресворд з теми "Нормативні документи")**

По вертикалі:

1. Що означає ДСТУ у позначенні стандарту ДСТУ 3456-2000? (*індекс*).
2. Що означає 3456 у позначенні стандарту ДСТУ 3456-2000? (*номер*).
3. Створений на основі консенсусу та ухвалений визначеним органом документ, що встановлює для загального і багаторазового застосування правила, настановні вказівки або характеристики різного виду діяльності чи її результатів і який спрямований на досягнення оптимального ступеня впорядкованості у певній сфері та доступний широкому колу користувачів (*стандарт*).

По горизонталі:

4. Документ, який встановлює правила, загальні принципи чи характеристики різних видів діяльності або їх результатів (*нормативний*).
5. Позначення національного стандарту України (*ДСТУ*).
6. Позначення міждержавного стандарту (*ГОСТ*).

**Перелік товарів та послуг, для яких необхідно підібрати стандарти
(завдання 3)**

Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент»

1. Хліб.	12. Мило туалетне.
2. Макаронні вироби.	13. Керамічна кружка.
3. Молоко.	14. Менеджмент послуг.
4. Кефір.	15. Менеджмент ризиків.
5. Плавлений сир.	16. Системи управління щодо протидії корупції.
6. Зефір.	17. Системи управління якістю.
7. Яблуко свіже.	18. Управління активами.
8. Кава розчинна.	19. Послуги залізничного транспорту.
9. Шпроти в олії.	20. Перукарські послуги.
10. Сосиски.	
11. Шкіряне взуття.	

Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Маркетинг»

1. Сухарі.	12. Сардина в олії.
2. Пшенична крупа.	13. Ковбаса.
3. Масло вершкове.	14. Металева кружка.
4. Ряжанка.	15. Постільна білизна.
5. Морозиво.	16. Олівець.
6. Шоколад.	17. Маркетинг.
7. Морква свіжа.	18. Інтернет-послуги.
8. Виноград свіжий.	19. Послуги з перевезення пасажирів.
9. Чай зелений.	20. Послуги із занять підводним плаванням.
10. Коньяк.	
11. Кава натуральна.	

**Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»**

1. Цінні папери
2. Фінансові операції.
3. Туризм пригодницький.
4. Менеджмент послуг.
5. Менеджмент ризиків.
6. Енергозбереження.
7. Інноваційна діяльність.
8. Соціальна безпека.
9. Управління активами.
10. Системи управління безпекою для ланцюга постачань.
11. Системи управління гігієною та безпекою праці.
12. Електронні державні закупівлі.
13. Системи управління щодо протидії корупції.
14. Системи управління якістю.
15. Сталій розвиток у громадах.
16. Меблі для адміністративних приміщень.
17. Єдиний закупівельний словник.
18. Стійкі закупівлі.
19. Штрихове кодування.
20. Сертифікація.

**Зразок оформлення відповіді на завдання 3
(підбір нормативних документів)***Товар – мед натуральний*

№ з/п	Позначення	Назва	Коротка характеристика
1	ДСТУ 4497:2005	Мед натуральний. Технічні умови	У стандарті наведено вимоги до якості меду натурального, вимоги до пакування, маркування і зберігання, а також методи дослідження меду
2	ДСТУ 2154:2015	Бджільництво. Терміни та визначення понять	У стандарті наведено визначення основних термінів, які використовуються при виробництві, реалізації та оцінюванні якості меду

Визначення контрольної цифри за штриховим кодом EAN-13 (завдання 4)

Префікс коду			Код підприємства						Код товару			Контр. цифра
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
4	8	2	9	8	7	6	5	4	3	2	1	5
3 розряди			6 розрядів						3 розряди			1 розряд

- **3 розряди** – префікс GS1 – частина коду, що визначає нумерувальну організацію або країну виробника чи постачальника товару. *Те, що на товарі стоїть префікс 482 означає, що підприємство зареєстроване в організації GS1-Україна і не завжди означає, що підприємство знаходиться на території України. В нумерувальну організацію GS1-Україна може вступити будь-яке підприємство, наприклад з Німеччини, за умови, що воно має своє представництво в Україні.*
- **6 розрядів** – цифровий код, який складається з коду підприємства
- **3 розряди** – код товару.
- **1 розряд** – контрольний знак штрихового коду – знак, який долучається до штрихкової позначки для здійснення математичної перевірки правильності її зчитування.

Контрольна цифра коду розраховується в такий спосіб:

1. Нумерація позицій здійснюється справа наліво (таким чином контрольна цифра є на першій позиції).
2. Починаючи з позиції 2 додати через одну всі значення цифр (парні позиції):
 $1 + 3 + 5 + 7 + 9 + 8 = 33$.
3. Помножити результат другого етапу на 3: $33 \cdot 3 = 99$.
4. Скласти всі значення цифр, що залишились, починаючи з позиції 3 (непарні позиції): $2 + 4 + 6 + 8 + 2 + 4 = 26$.
5. Скласти результати третього та четвертого етапів: $99 + 26 = 125$.
6. Контрольна цифра – це найменше число, яке треба додати до результату етапу 5, щоб отримати число, кратне 10: $125 + K = 130$, $K=5$. Ця цифра засвідчує достовірність зчитування штрихів сканером.

**Визначення країни-походження товару за штриховим кодом EAN-13
(завдання 4)**

Перші три (або дві) цифри - частина коду, що визначає нумерувальну організацію або країну виробника чи постачальника товару. Коди країн місцезнаходження банку даних про штрихові коди наведені у таблиці Е.1 (джерело: <https://gs1ua.org/systema-gs1/prefiksy-gs1/>)

Таблиця Е.1 - Перелік префіксів GS1

000 - 019	GS1 США	623	GS1 Бруней
020 - 029	Номери обмеженої сфери обігу (в Україні - для внутрішнього використання в межах підприємства)	624	GS1 Лівія
030 - 039	GS1 США	625	GS1 Йорданія
040 - 049	Номери обмеженої сфери обігу	626	GS1 Іран
050 - 059	Зарезервовано GS1 США для використання у майбутньому	627	GS1 Кувейт
060 - 139	GS1 США	628	GS1 Саудівська Аравія
200 - 299	Номери обмеженої сфери обігу, порядок застосування яких визначає національна Організація-член GS1. В Україні визначено наступні правила:	629	GS1 Об'єднані Арабські Емірати
20 - 23	Унікальна в межах України ідентифікація роздрібних товарів змінної кількості - номери централізовано присвоєно Асоціація "ДжіЕс1 Україна"	640 - 649	GS1 Фінляндія
24 - 28	Зарезервовано для використання в майбутньому	690 - 699	GS1 Китай
29	Для внутрішнього використання в межах підприємства	700 - 709	GS1 Норвегія
300 - 379	GS1 Франція	729	GS1 Ізраїль
380	GS1 Болгарія	730 - 739	GS1 Швеція
383	GS1 Словенія	740	GS1 Гватемала
385	GS1 Хорватія	741	Сальвадор
387	GS1 ВІН (Боснія-Герцеговина)	742	GS1 Гондурас
389	GS1 Чорногорія	743	GS1 Нікарагуа
400 - 440	GS1 Німеччина	744	GS1 Коста-Ріка
450 - 459, 490 - 499	GS1 Японія	745	GS1 Панама
460 - 469	GS1 Росія	746	GS1 Домініканська республіка
470	GS1 Киргизстан	750	GS1 Мексика
471	GS1 Тайвань	754 - 755	GS1 Канада
474	GS1 Естонія	759	GS1 Венесуела
475	GS1 Латвія	760 - 769	GS1 Швейцарія
476	GS1 Азербайджан	770 - 771	GS1 Колумбія
477	GS1 Литва	773	GS1 Уругвай
478	GS1 Узбекистан	775	GS1 Перу

479	GS1 Шрі-Ланка	777	GS1 Болівія
480	GS1 Філіппіни	778 - 779	GS1 Аргентина
481	GS1 Білорусь	780	GS1 Чилі
482	"ДжіЕс1 Україна"	784	GS1 Парагвай
483	GS1 Туркменістан	786	GS1 Еквадор
484	GS1 Молдова	789 - 790	GS1 Бразилія
485	GS1 Вірменія	800 - 839	GS1 Італія
486	GS1 Грузія	840 - 849	GS1 Іспанія
487	GS1 Казахстан	850	GS1 Куба
488	GS1 Таджикистан	858	GS1 Словаччина
489	GS1 Гонконг	859	GS1 Чехія
500 - 509	GS1 Великобританія	860	GS1 Сербія
520 - 521	GS1 Греція	865	GS1 Монголія
528	GS1 Ліван	867	GS1 Північна Корея
529	GS1 Кіпр	868 - 869	GS1 Туреччина
530	GS1 Албанія	870 - 879	GS1 Нідерланди
531	GS1 МАС (Македонія)	880	GS1 Південна Корея
535	GS1 Мальта	884	GS1 Камбоджа
539	GS1 Ірландія	885	GS1 Таїланд
540 - 549	GS1 Бельгія і Люксембург	888	GS1 Сінгапур
560	GS1 Португалія	890	GS1 Індія
569	GS1 Ісландія	893	GS1 В'єтнам
570 - 579	GS1 Данія	896	GS1 Пакистан
590	GS1 Польща	899	GS1 Індонезія
594	GS1 Румунія	900 - 919	GS1 Австрія
599	GS1 Угорщина	930 - 939	GS1 Австралія
600 - 601	GS1 Південна Африка	940 - 949	GS1 Нова Зеландія
603	GS1 Гана	950	Всесвітній Офіс GS1
604	GS1 Сенегал	951	EPCglobal
608	GS1 Бахрейн	955	GS1 Малайзія
609	GS1 Маврикій	958	GS1 Макао
611	GS1 Марокко	960 - 969	Всесвітній Офіс GS1 (номери GTIN-8)
613	GS1 Алжир	977	Періодичні видання (ISSN)
615	GS1 Нігерія	978 - 979	Книги (ISBN) та друковані ноти (ISMN)
616	GS1 Кенія	980	Квитанції на відшкодування
618	GS1 Кот д'Івуар	981 - 984	Купони в зоні спільної валюти
619	GS1 Туніс	990 - 999	Купони (порядок застосування визначає національна Організація GS1). В Україні визначено наступні правила:
620	GS1 Танзанія	990	Зарезервовано
621	GS1 Сирія	991	Унікальна в межах України ідентифікація документів, що забезпечують надання торгової знижки
622	GS1 Єгипет	992 - 999	Зарезервовано

**Зразок оформлення відповіді на завдання 5
(розшифрування інформаційних товарних знаків)**

№ п/п	Інформаційний товарний знак	Розшифрування інформаційного товарного знака	Група (за класифікацією М.А.Ніколаєвої)
1		Зареєстрований товарний знак ЗАТ "Оболонь". Дає змогу відрізнити товари і послуги одного підприємства-виробника від однойменних товарів і послуг іншого виробника.	Товарні знаки
2	Живчик	Зареєстрований товарний знак "Живчик"	Товарні знаки
3		Означає, що система управління якістю на підприємстві сертифікована на відповідність вимогам стандарту ISO 9001.	Знаки відповідності та якості
4		Означає, що продукт виготовлений з використанням натуральної основи.	Власне інформаційні товарні знаки
5		Означає, що продукт має радіопротекторні властивості.	Власне інформаційні товарні знаки
6		Означає, що упаковку виготовлено із поліетиленерефталату.	Екологічні знаки
7		Національний знак відповідності. Означає, що продукт пройшов обов'язкову сертифікацію і відповідає ДСТУ 4069 – 2002 за основними вимогами. Такий знак вже не використовується, оскільки обов'язкова сертифікація харчових продуктів в Україні скасована	Знаки відповідності та якості
8		Закликає не забруднювати довкілля упаковкою.	Екологічні знаки
9		Штриховий код. Це своєрідний засіб передачі інформації на шляху від виробника до споживача	Штрихові коди

Навчальне видання

Методичні рекомендації
до виконання індивідуального навчально-дослідного завдання
з дисципліни «Стандартизація та оцінка відповідності»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальностями «Менеджмент», «Маркетинг»,
«Публічне управління та адміністрування»
денної та заочної форм навчання

Укладач: МАШТА Надія Олександрівна